

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до статті 41 Конституції України щодо реалізації прав українських громадян на землю, збереження власності на сільськогосподарські землі в руках громадян України та сталого розвитку села на основі фермерських господарств (реєстр. № 6236 від 24 березня 2017 року)

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя за дорученням Голови Верховної Ради України розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол № 76) поданий 174 народними депутатами України проект Закону про внесення змін до статті 41 Конституції України щодо реалізації прав українських громадян на землю, збереження власності на сільськогосподарські землі в руках громадян України та сталого розвитку села на основі фермерських господарств (реєстр. № 6236 від 24 березня 2017 року) (далі – Законопроект) і Висновок Конституційного Суду України від 23 листопада 2018 року № 4-в/2018 та встановив таке.

Метою Законопроекту є створення належних соціально-економічних та суспільно-політичних умов для майбутнього запровадження ефективного та справедливого ринку сільськогосподарської землі та збереження власності на землю в руках широких кіл громадян України, передусім тих, які проживають в сільській місцевості, для забезпечення добробуту сільського населення, сталого розвитку сільських територій, розбудови ефективного агропромислового комплексу, громадянського миру та соціальної злагоди, а також захисту національних інтересів та безпеки держави.

Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується доповнити статтю 41 Конституції України новою частиною наступного змісту:

«Основою аграрного устрою України є фермерське господарство».

Постановою Верховної Ради України від 20 вересня 2018 року № 2556-VIII Законопроект включено до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направлено до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Дослідивши Законопроект, Конституційний Суд України дійшов висновку, що Законопроект не передбачає скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, не спрямований на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України, а тому є таким, що не суперечить вимогам частини першої статті 157 Конституції України.

Проте у підпункті 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Висновку Конституційний Суд України висловив застереження, звернувши увагу на те, що зміни до Конституції України мають вноситися з урахуванням структури Конституції України та змісту запропонованих змін. Розділ II Конституції України визначає права, свободи та обов'язки людини і громадянина. У цьому розділі містяться норми, що закріплюють основні особисті, політичні, економічні, соціальні, культурні права і свободи громадян, встановлюють гарантії їх здійснення.

Запропоновані зміни до Конституції України, а саме статтю 41 Конституції України доповнити новою частиною такого змісту: «Основою аграрного устрою України є фермерське господарство») не стосуються конкретного права людини, у зв'язку з чим Конституційний Суд України висловлює застереження щодо можливості їх внесення до розділу II Конституції України.

Згідно з частиною п'ятою статті 149 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада може розглянути питання і прийняти рішення про попереднє схвалення законопроекту відповідно до статті 155 Конституції України за умови, що такий законопроект за висновком Конституційного Суду України відповідає вимогам статей 157, 158 Конституції України, і щодо його положень Конституційний Суд не висловив застережень.

Відповідно до частини першої статті 150 Регламенту Верховної Ради України якщо у висновку Конституційного Суду України є застереження до положень законопроекту про внесення змін до Конституції України, Верховна Рада України вирішує питання про подальшу роботу над законопроектом і визначає:

- 1) строк подання відповідними суб'єктами, зазначеними в частині другій статті 142 Регламенту Верховної Ради України, пропозицій, поправок до законопроекту;
- 2) строк опрацювання пропозицій, поправок до законопроекту головним та іншими визначеними комітетами;
- 3) строк надання відповідних документів народним депутатам;
- 4) дату розгляду питання про розгляд пропозицій, поправок до законопроекту про внесення змін до Конституції України.

Враховуючи викладене, а також положення статей 146, 150 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики та правосуддя вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:
встановити 30-денний строк подання пропозицій та поправок до законопроекту;

встановити 15-денний строк опрацювання пропозицій та поправок до Законопроекту комітетами Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, з питань бюджету, з питань запобігання і протидії корупції, з питань європейської інтеграції;

встановити 15-денний строк опрацювання пропозицій та поправок до Законопроекту Комітетом з питань правової політики та правосуддя та підготовки для надання народним депутатам України документів, передбачених частиною третьою статті 150 Регламенту Верховної Ради України;

розгляд Законопроекту провести не раніше ніж через сім днів після надання народним депутатам відповідних висновків комітетів Верховної Ради України.

2. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України від Комітету визначити голову підкомітету з питань конституційного законодавства та конституційного судочинства Комітету Ковальчук Н.В.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ